

PERILL !!!

En els darrers dies s'ha conegut la notícia de les intencions del municipi veí de Pinós de dur a terme un abocador de tipus II, és a dir, apte per acollir la majoria de residus, prop de la captació d'aigua del Mantellí. Aquest projecte segueix, com moltes altres iniciatives polèmiques, el clàssic esquema del "límit de terme". De manera sintetitzada, això consisteix a planificar una instal·lació que aporti beneficis econòmics immediats al municipi on es pretén implantar i allunyi els riscos dels seus habitants acostant els perills als veïns d'altres pobles, ubicant-la prop del límit de terme, sense tenir en compte les conseqüències i amagant-se rere els límits territorials. Fer les coses d'aquesta manera comporta uns riscos i, en el cas que ens ocupa, són especialment importants. Més enllà de la idoneïtat de transportar una quantitat ingent de residus a més de cent quilòmetres d'on es generen, sembla ser que les presses han fet que no s'hagi valorat suficientment la immediata proximitat d'aquesta instal·lació a les importants captacions d'aigua de boca que municipis com la Molsosa, Castellfollit o Calaf tenen a la zona, i posant en greu perill la salut dels seus habitants. Sense entrar a valorar les intencions que impulsen aquest projecte d'una instal·lació d'aquestes característiques, argumentant uns suposats beneficis a curt termini per a les arques municipals de l'ajuntament implicat i minimitzant els

més que probables problemes a mitjà i llarg termini, ens trobem, una vegada més, davant l'eterna disjuntiva entre legalitat i ètica.

En aquest sentit, de ben segur que un projecte d'aquest tipus podria aconseguir, almenys sobre el paper, un marc de legalitat que fes possible superar els tràmits i autoritzacions preceptives, recolzat per les dues administracions implicades, Ajuntament i Generalitat, atesos els interessos manifestos que ambdós tenen per dur-lo endavant. La primera per un clar interès econòmic i la segona per resoldre matusserament el desesperant problema dels residus generats a l'Àrea Metropolitana de Barcelona tenint en compte, això sí, que tindria un mínim impacte electoral atesa la baixa demografia i la important dispersió dels habitants de la zona on es pretén implantar. Segurament aquest fet podria donar al projecte una cobertura fregant els límits d'allò que es considera "legal" però, en cap cas, aquest podria ser considerat un projecte ètic perquè essencialment classifica els habitants d'un país, en ciutadans de primera o de segona en funció del seu pes demogràfic i, sobretot, la seva incidència electoral. Davant d'aquests fets, hom es podria preguntar quina és la raó per cridar als quatre vents la bondat d'aquest projecte, perquè es vol vendre la idea de l'absència de riscos davant de l'opinió pública i perquè, si tant bo és, no s'ubica al costat del lloc on es generen. Si la decisió ja

s'hagués pres, si fos irreversible, perquè interessa tant convèncer la gent per tal que no s'hi oposin?

La resposta és ben senzilla; per poder dur a la pràctica un projecte d'aquest tipus cal que tingui el consens del territori on es vol implantar. Afortunadament, és en aquest punt on podem fer sentir la nostra veu, on podem manifestar de manera incontestable la nostra ferma oposició. De ben segur que algú pensa que no tenim la suficient massa crítica per poder oposar-nos al projecte, segur que pensen que un territori administrativament fragmentat com el nostre, repartit en tres comarques i sense identitat de conjunt reconeguda, té poca o nul·la capacitat de resposta davant d'aquestes agressions. Però així com es va demostrar amb el projecte d'implantació de la presó d'Estaràs, avortat gràcies a la mobilització unitària del territori, el de l'abocador és un projecte que, sense cap mena de dubte, ha de tenir el mateix destí. En aquest sentit, és lloable la valenta iniciativa dels municipis de Calaf, Calonge de Segarra, Castellfollit de Riubregós, la Molsosa i Torà els quals, preocupats pels seus conciutadans i units mitjançant els seus respectius alcaldes —a falta d'un ens que es confirma cada vegada més necessari com seria el Consell Comarcal de l'Alta Segarra—, ja han manifestat públicament la seva frontal oposició al projecte i anunciat, si aquest no es desestima, que es produirà la total mobilització del territori.

Més monuments megalítics

A més dels dòlmens de què parlàvem fa uns dies, ben a prop encara es poden trobar més monuments megalítics. Al terme d'Aguilar de Segarra, seguint la carretera vella de Calaf a Manresa, en un camp a tocar de la carretera i del mas de cal Giralt, hi ha la Pedra Dreta o menhir de cal Giralt. Al mateix terme, no massa lluny, trobem una gran pedra dreta, amb una creu de ferro clavada, que dona nom al mas —just al costat— i serra de Còdolrodon. El topònim és molt antic i ja apareix documentat a l'edat mitjana.

La Torre dels Moros o dolmen de Llanera, si bé és més lluny, té un altíssim interès que el fa mereixedor de la nostra atenció. En aquests moments es troba en litigi per uns problemes de límits entre els ajuntaments de Torà (Segarra) i Llobera (Solsonès). Per arribar-hi cal seguir la carretera de Torà a Solsona i just abans d'arribar a l'Hostal Nou cal trencar per una pista a mà dreta que porta a diversos masos del rodal. Cal seguir la senyalització que ens mena fins a la masia de la Vila, allà seguirem a peu un corriol senyalitzat que ens porta fins al dolmen. L'indret era conegut des d'antic com el dolmen de la Vila de Gola de Bous o la Torre dels Moros i el 1916 va ser excavat i estudiat

per Mn. Joan Serra Vilaró. Estudis més recents amb Carboni 14 l'han datat el 2.550 a C. Es troba en un indret aturonat i orientat a migdia. És format per un corredor o galeria coberta d'uns 9 m de llargada, per 1,90 m d'amplada, per 2,30 m d'alçada. Es calcula que les lloses de les parets laterals pesen unes 5 tones. Al fons hi havia la cambra

dels cadàvers i a l'entrada una petita cambra per a ofrenes. El túmul, molt ben conservat, ens mostra nombroses pedres verticals disposades radialment i feia de 22 a 32 metres de diàmetre. Per a alguns autors és considerat el dolmen més gran i ben conservat de Catalunya. No massa lluny trobem els dòlmens de la Pera i del Collet de Su.

Dolmen de Llanera.

Jordi Nadal